

Affaldsplan 2012 – Initiativliste

1. Adfærdsændring hos forbrugerne

Mange borgere ved godt, at der er en sammenhæng mellem affaldsforebyggelse og klima, men når det kommer til konkrete handlinger, kan det være svært at se, hvad man som enkeltperson kan gøre. Derfor vil Københavns Kommune gennemføre en kampagne om affaldsforebyggelse og klima. Forud for kampagnen vil kommunen udarbejde en kommunikationsstrategi, der belyser barrierer for skiftet fra holdning til handling og beskriver, hvordan man gennem tydeliggørelse af sammenhængen mellem klima og affaldsforebyggelse kan motivere borgerne til at affaldsforebygge. I forbindelse med selve kampagnen er det oplagt at bruge kommunens egne tilsynsmedarbejdere inden for fx skadedyr og affald til at formidle budskabet omkring affaldsforebyggelse.

2. Styrket samarbejde med virksomheder

Københavns Kommune og virksomhederne har allerede godt gang i samarbejdet om at ændre folks adfærd i en mere miljørigtig retning. I Grøn Butik-konceptet arbejder butikker og kommunen sammen om at fremme miljøhensyn både internt i butikkerne og ved at påvirke kunderne. For at styrke samarbejdet og gøre virksomhederne mere opmærksomme på sammenhængen mellem klima og affaldsforebyggelse afholdes bl.a. en videncafé for virksomheder. Derudover skal kommunens klimakoncept rettet mod virksomheder også anvendes til at gøre opmærksom på sammenhængen mellem CO₂-besparelser og affaldsforebyggelse.

3. Partnerskab med detailhandlen

Inden klimatopmødet i november 2009 vil Københavns Kommune etablere et klimapartnerskab med et butikscenter, som også omhandler affaldsminimering. Partnerskabet skal give kommunen nye erfaringer på området, og butikscentret vil kunne drage nytte af en mere direkte rådgivning og vejledning fra kommunen samt muligheden for at markedsføre sig i forhold til klimatopmødet.

4. Kampagne om ”Nej tak til reklamer”

Ressourceforbruget ved husstandsomdelte reklamer er stort. Derfor vil Københavns Kommune gennemføre en kampagne, der skal få borgerne til i højere grad at sige nej tak til reklamer. Kommunen vil også undersøge muligheden for en ordning, hvor man aktivt tilvælger reklamer frem for at fravælge dem. Dette vil sikre, at det kun er borgere, som bruger reklamerne, der modtager dem.

5. Samlet projekt om affaldsforebyggelse i kommunen

Kommunens egne institutioner skal være et foregangseksempel på, hvordan affaldsforebyggelse og genbrug kan optimeres. For at opgaven kan indgå som en del af kommunens miljøcertificering og tværgående arbejde i øvrigt, skal den projektoorganiseres på tværs af kommunens institutioner. Derfor foreslås det at ansætte 2 projektmedarbejdere, der i en 4-årig periode kan drive projektet. Projektet skal bl.a. koordinere arbejdet med at udvikle en affaldsforebyggelsespolitik for hele kommunen, integrere affaldsforebyggelse i de forskellige institutions arbejds gange, indarbejde affaldsforebyggelse i institutionernes indkøb og kortlægge institutionernes CO₂-besparelspotentiale på affaldsområdet.

6. Kortlægning af affaldsforebyggelsens betydning for CO₂-belastningen

Forskellige institutionstyper producerer forskellige typer affald. For at kunne reducere CO₂-belastningen mest effektivt, er det nødvendigt at analysere, hvilke institutioner der har det største reduktionspotentiale. Københavns Kommune vil gennemgå de enkelte institutionstypers affaldshåndtering og kortlægge institutionernes CO₂-reduktionspotentiale på affaldsområdet. Gennemgangen skal ligeledes vise, hvilke initiativer der kan gennemføres med relativt simple affaldsforebyggende foranstaltninger i institutionerne. Eksempelvis omlægning til elektronisk information til forældre med børn i institutioner (skole, børnehave, fritidshjem og vuggestue). Initiativet skal gennemføres som en del af projektet i [initiativ 5](#).

7. Krav om mindre emballering i kommunens indkøbsaftaler

Som en af Danmarks største virksomhed er Københavns Kommune en vigtig kunde for mange leverandører. Det skal udnyttes til at ændre leverandørernes adfærd i en mere miljøvenlig retning. Dette sker allerede på andre områder end affaldsforebyggelse, da kommunen så vidt muligt kun handler med miljøcertificerede leverandører. Ved at skrive krav til omfanget af emballering af varer ind i indkøbspolitikken og de aftaler, der indgås med leverandører, vil kommunen kunne reducere affaldsmængderne ude i de enkelte institutioner. Der er fx ingen grund til, at varer leveres i pakker med ti styk i hver, hvis alle institutioner altid bestiller langt større mængder. Kravet om mindre emballering skal indgå i det samlede projekt om affaldsforebyggelse – se [initiativ 5](#).

8. Byttebørs på kommunens intranet

Allerede nu foregår der udveksling af møbler mellem institutioner i de enkelte forvaltninger. Københavns Kommune vil oprette en byttebørs på intranettet, så der kan foregå udveksling af møbler og andre effekter forvaltningerne imellem.

9. Byttecentre på alle genbrugsstationer

Erfaringerne viser, at borgerne er positive over for de nuværende byttecentre. Mange kommer på genbrugsstationerne alene på grund af byttecentrene. I forbindelse med nyetablering af genbrugsstationer vil Københavns Kommune sikre, at byttecentrene indgår som en del af projekteringen. Kommunen vil også sikre, at der bliver etableret byttecenter på Vasbygade genbrugsstation, hvor det endnu ikke findes.

10. Byttecenter for byggeaffald

Både borgere og erhverv har længe efterspurgt muligheden for at aflevere og hjemtage byggeaffald til genbrug. Meget byggeaffald havner i containerne på genbrugsstationerne, men kunne lige så godt afleveres et sted, hvor andre kan få direkte gavn af materialerne. I en by som København er det svært at få store arealer til genbrugsstationer, hvor der også er plads til byggeaffald. Men kommunen arbejder på at etablere en decentral genbrugsstation (se [initiativ 68](#)), hvor det vil være oplagt at etablere et byttecenter for byggeaffald.

11. Kampagne for genbrugshjemmesider

Der findes allerede hjemmesider, hvor det er muligt at reparere, handle eller udveksle møbler, elektronik, tøj og andet gratis. Disse hjemmesider er med til at reducere efterspørgslen efter nye varer og dermed mængden af affald. Fokusgruppemøderne i forbindelse med udarbejdelsen af Affaldsplan 2012 (se [afsnit 3.2](#)) viste imidlertid, at meget få borgere kender til disse sider. Derfor vil kommunen arbejde for at udbrede kendskabet til genbrugshjemmesider, herunder www.storskrald.dk.

12. "Loppemarked" på Københavns Klimafestival

Kommunen arrangerer årligt Københavns Miljøfestival. I 2009 bliver temaet for festivalen klima, og i den forbindelse er det nærliggende at tænke klima mere bredt end bare energibesparelser. For at synliggøre sammenhængen mellem klima, ressourceforbrug og indkøb af varer vil kommunen arrangere et anderledes "loppemarked" i forbindelse med festivalen.

13. Vejledning om byttecentre i storskraldsrum

I mange gårde i København eksisterer uformelle byttecentre i storskraldsrummene. Ofte stiller beboere effekter i storskraldsrummene, som bliver afhentet af andre. Denne praksis kan imidlertid give problemer i nogle gårde, hvor bytningen skaber meget rod i rummene, og viceværterne derfor indskrænker adgangen. For at fremme direkte genbrug i etageejendomme vil kommunen udarbejde en vejledning om indretning af storskraldsrum, hvor genbruget kan ske med færrest gener for viceværter og beboere.

14. Opførelse af nye genbrugs- og kvartermiljøstationer i genbrugsmaterialer

Kommunen vil etablere flere genbrugs- og kvartermiljøstationer til brug for byens borgere og erhverv (se initiativ Etablering af to nye genbrugsstationer ([initiativ 66](#)) og Flere kvartermiljøstationer ([initiativ 70](#))). Stationerne skal etableres af genbrugsmaterialer. Da kommunen ikke selv er bygherre på stationerne, skal der udvikles et koncept for, hvordan genbrugsmaterialer kan bruges til bygning af genbrugs- og kvartermiljøstationer.

15. Virksomhedskampagne om emballageaffald

For at mindske den del af virksomhedernes emballageaffald, der havner i forbrændingsanlæggene, iværksætter Københavns Kommune en tilsynskampagne, der skal få virksomhederne til at blive bedre til at frasortere papir, plast, pap og glas. Kampagnen skal målrettes flere forskellige typer af virksomheder, som udvælges ved hjælp af transportørindberetningerne, fx bygge- og anlægsvirksomheder, institutioner, kontorer, butikker og restauranter.

16. Informationsmateriale om byggeaffald på polsk

Der ansættes i stigende grad polakker på de københavnske byggepladser, som ikke taler dansk og heller ikke kender de københavnske affaldsregler. Københavns Kommune vil udarbejde informationsmateriale på polsk, som kan fremme affaldssorteringen på byggepladserne.

17. Madaffaldskampagne

Madaffald skal ifølge kommunens erhvervsaffaldsregulativ udsorteres til genanvendelse hos virksomheder, der har mere end 100 kg om ugen. Der er imidlertid mange restauranter, storkøkkener m.fl., der ikke kender reglerne. Derfor vil kommunen vha. informationsmateriale og opsøgende tilsyn hos virksomheder gøre opmærksom på – og håndhæve – reglerne.

18. Information i borgerhøjde

Hvis information om affaldssortering til borgerne skal have større effekt, skal den være mere målrettet og synlig, end den er i dag. Det skal også fremgå tydeligere, hvorfor det er vigtigt at sortere affald, og hvad den enkelte kan gøre i hverdagen. Derudover skal der gives konkrete eksempler på miljøgevinsterne ved de forskellige sorteringstiltag. Københavns Kommune vil gøre forskellige tiltag for at forbedre informationen.

Informationerne skal først og fremmest fremgå de steder, hvor affaldet bortskaffes. Fx på affaldsbeholderne. Beholderne kan bruges til at videregive oplysninger om, hvilket affald man kan smide i, hvad det koster at få beholderen tømt, eller hvad miljøeffekten er ved at genanvende den pågældende affaldsfraktion frem for at forbrænde den.

Også skraldevognene skal bruges i forbindelse med forskellige sorteringskampagner, og det skal fremgå tydeligt af bilerne, hvilken affaldsfraktion de indsamler. For borgerne ser skraldevognene ens ud, og mange borgere er desværre stadig af den opfattelse, at det ikke nytter at sortere – for det hele bliver alligevel blandet sammen i skraldevognene.

Der skal laves et forsøg med letgenkendelige farvekoder/symboler på affaldsbeholderne. Ofte er det børn, som afleverer affaldet, og derfor bør skiltningen på beholderne være forståelig for børn.

Endelig skal der gøres mere ud af at synliggøre resultaterne af borgernes indsats og give dem en feedback eller tak. Fx kan opslagstavler i opgange, elevatorer eller døre til skralderum bruges til at informere om succeshistorier, antallet og udviklingen af fejlsorteringer og lignende.

19. Papirkampagne over for villaer

Erfaringerne viser, at især villaejere har problemer med deres papirsortering. Der er ofte pap i papirbeholderen, hvilket ødelægger papirets genanvendelsesmuligheder. Københavns Kommune vil derfor iværksætte en informationskampagne rettet mod villaejerne vedrørende papir – fx i forbindelse med

udsendelsen af den årlige villakalender. Der skal endvidere laves en opfølgende evaluering af papirindsamlingen fra villaer.

20. Informationskampagner om nye affaldsregler

Implementeringen af de nye regler for storskrald, elektronik samt jern og metal vil ske etapevis over tre år. Det betyder, at Københavns Kommune vil lave informationskampagner i de respektive bydele, efterhånden som de nye særlige bestemmelser træder i kraft. De nye regler medfører en del ændringer – især i indsamlingsfrekvensen og udsorteringen af jern og metal fra det øvrige storskrald. Det er vigtigt, at alle bliver klar over de nye regler i takt med, at de bliver berørt af dem.

Der skal foretages en evaluering og kvalitetssikring af storskralds-, elektronik-, jern- og metalordningen, når den er blevet implementeret i de bydele, der hører under første udbudsrunde. Dette gøres med henblik på at foretage eventuelle justeringer og tilpasninger, så ordningen og informationerne herom forbedres.

21. Styrket samarbejde med viceværter

Erfaringerne viser, at viceværtens nærvær er en central parameter for, hvor godt affaldssorteringen foregår i en ejendom. I ejendomme, hvor der er tilknyttet en fast vicevært, fungerer sorteringen normalt godt. Viceværten sikrer fleksibilitet og kommunikation og griber ind over for fejlsorteringer og begyndende affaldsdynger. Omvendt opstår der ofte problemer i ejendomme med "flyvende" eller ingen viceværter, fx fordi fejlplaceret eller uafhængt affald kan henstå i flere dage – evt. med rotter til følge. Kommunen vil vedligeholde og styrke samarbejdet med byens viceværter – bl.a. ved etablering af ERFA-grupper for viceværterne.

22. Forsøg med opstilling af flere papbeholdere

I villaområder får borgerne som regel kun hentet pap fire gange om året som en del af storskraldsordningen. Pap fylder meget, og mange vil måske gerne slippe for at have det stående længe, uden at man nødvendigvis behøver at tage på genbrugsstationen med det. I samarbejde med Vestforbrænding vil kommunen derfor afprøve, om opstilling af papbeholdere på offentlig veje resulterer i en øget mængde pap til genanvendelse.

23. Beholdere til opbevaring af mindre affaldsfraktioner

Årsagen til at mange genanvendelige affaldsfraktioner havner i dagrenovationen er ofte, at der er tale om små genstande, som man ikke umiddelbart har nogen opbevaring til. Københavns Kommune vil derfor lave forsøg med at tilbyde borgerne indendørs beholdere til opbevaring af affaldsfraktioner som glas, småt elektronik samt jern og metal.

24. Særskilt indsamling af plast fra husholdninger

Københavns Kommune vil iværksætte forsøg med særskilt indsamling af plast fra husholdninger, med henblik på genanvendelse. Indsamlingen kan ske fx ved hjælp af ruminddelte beholdere eller klare plastposer, der indsamles samtidig med storskrald. Forbrænding af plast frem for genanvendelse giver et øget CO₂-udslip. Desuden fylder plastemballage en hel del i husholdningsaffaldet, hvilket gør, at skraldespanden hurtigt bliver fyldt op. Flere borgere efterspørger rent faktisk, at der findes en løsning på de stigende plastmængder i husholdningen.

25. Opstilling af plastfolie- og papbeholdere ved indflytning

Erfaringerne viser, at borgerne producerer ekstra store mængder pap- og plastfolie, når de flytter, fordi der ofte anskaffes nye møbler og andre store genstande, der beskyttes i pap- og plastemballager. Derfor skal der ved nyopførte boligblokke indføres en midlertidig (1-3 måneder) opstilling af plastfoliebeholdere og ekstra papbeholdere i indflytningsperioden.

26. Kildesortering af elektronik, jern og metal i etageejendomme

Selvom der i dag sker en eftersortering af storskrald, slipper der alligevel en del elektronik samt jern og metal videre til forbrænding med det øvrige storskrald. En kildesortering af elektronik, jern og metal forventes at give "renere" affaldsfraktioner end eftersorteringen. Københavns Kommune vil udarbejde konkrete løsningsforslag til, hvordan etageejendomme kan blive bedre til at håndtere deres elektronik-, jern- og metalaffald fx ved brug af klare plastposer.

27. Indsats over for de mest affaldsfrembringende virksomheder

Virksomheder, der har en stor affaldsproduktion, bidrager samtidig betydeligt til CO₂-udledningen. Mange virksomheder er dog usikre på, hvordan de gør deres forretning klimavenlig. For at virksomhederne effektivt kan bidrage til, at København når målet om 20 pct. reduktion af CO₂-udledningen inden 2015, vil kommunen sætte særligt ind over for de mest affaldsfrembringende virksomheder i kommunen. Indsatsen over for virksomhederne skal bl.a. ske gennem Københavns Miljønetværk.

28. Tilsyn med erhverv med store plastmængder

Indsamlingsmålet for plastaffald nås ikke som forventet i Affaldsplan 2008. Københavns Kommune vil derfor undersøge, hvilke brancher i kommunen der producerer plastaffald. De specifikke brancher, der producerer mest plastaffald, vil blive besøgt ved tilsyn og reglerne om sortering indskærpes.

29. Kontakt til nyetablerede virksomheder

Københavns Kommune vil indføre en praksis, hvor der tages kontakt til nyetablerede virksomheder med henblik på at informere om de kommunale affalds- og sorteringsregler.

30. Affaldssortering for erhverv i boligejendomme

Hvis det i planperioden som følge af liberalisering af affaldssektoren ikke længere bliver muligt for erhverv i boligejendomme at benytte husholdningernes indsamlingsordninger, vil Københavns Kommune via øget information og tilsyn sikre, at disse virksomheder og institutioner fortsat sorterer deres affald.

31. Etablering af særlige miljøstationer til kommunale institutioner

Kommunen vil arbejde videre med at etablere særlige miljøstationer for kommunale institutioner. Ofte ligger flere kommunale institutioner fra forskellige forvaltninger i samme bygning eller deler samme gård. For at sikre en god sortering af kommunens eget affald vil kommunen ved omlægning af gårde og i forbindelse med Københavns Ejendommers generelle gennemgang af kommunens bygninger etablere miljøstationer med de rette faciliteter for affaldssortering.

32. Flerårig tilsynsstrategi

Københavns Kommune vil udarbejde en flerårig plan for kommunens affaldstilsyn. Tilsynsstrategien skal tage udgangspunkt i det kommende nye erhvervsaffaldsregulativ, og den skal bl.a. have fokus på udsortering af genanvendelige affaldsfraktioner. Samtidig skal mulighederne for at opnå synergien med andre kommunale tilsyn undersøges og udnyttes hvor det giver mening.

33. Økonomiske incitamer gennem takster og gebyrer

Kommunen vil undersøge råderummet for at anvende økonomiske incitamer for at fremme kildesortering. Takster og gebyrer skal begrænse udsmidningen af ikke-sorteret affald. Dette gælder både husholdninger og erhverv.

34. Miljødiplomer, tjeklister og rådgivning

De virksomheder, der er medlem af Københavns Miljønetværk, vil i den kommende planperiode implementere miljøforbedringer ud fra en såkaldt tjekliste, der bl.a. indeholder konkrete forslag til forbedringer på affaldsområdet. Der vil løbende blive udarbejdet nye branchespecifikke diplomordninger til bl.a. hotelbranchen og autobranchen.

35. Gennemgang af bygninger inden nedrivning

Kommunen vil arbejde for, at der foretages bygningsgennemgange, inden nedrivning finder sted. Det er ofte vanskeligt at sortere i bygningsaffaldet, når først det hele er revet ned og ligger blandet sammen i en bunke. Ved at gennemgå bygningen inden nedrivning bliver det nemmere at identificere og kildesortere de forskellige typer af affald.

36. Krav om dokumentation for byggeaffald

Byggeaffald lever ofte ikke op til kvalitetskravene for genanvendelse pga. et højt indhold af problematiske kemiske stoffer – fx pcb i planglas fra vinduer. Derfor vil kommunen skærpe kravene om, at affald med problematiske kemikalier skal sorteres fra til deponering og særlig behandling, ved fremover at forlange dokumentation for, at bygge- og anlægsaffaldet egner sig til genanvendelse. Hvis det ikke gør, skal det anvises til deponering.

37. Fokus på farligt affald

Der skal være større fokus på produkter og deres indhold af miljøskadelige stoffer (fx brommerede flammehæmmere og pcb) for dermed at medvirke til at nedbringe forureningen i affaldet og mængderne af farligt affald. Kommunen vil tages stilling til, hvordan affaldet behandles miljømæssigt mest optimalt. Desuden vil der blive foretaget en kortlægning af virksomheder med regelmæssig produktion af farligt affald, hvorefter der vil ske en informationsindsats over for disse virksomheder.

38. Pcb-kampagne ved vinduesudskiftning

Københavns Kommune vil gennemføre en pcb-kampagne på vinduesudskiftninger. Vinduesudskiftninger er i dag ikke anmeldningspligtige. Hidtil har hovedvægten vedr. indsats over for pcb været på nedrivninger, hvor bygherre via anmeldelserne har oplyst kommunen om pcb-holdigt affald, eller kommunen har ført tilsyn på byggepladserne.

39. Kampagne om elektronikaffald fra husholdninger

Kommunen vil gennemføre en kampagne om håndtering af elektronikaffald for at nedbringe mængderne af elektronik, der ikke udsorteres korrekt og derfor forbrændes. Elektronikaffald indeholder ofte stoffer, der er problematiske for miljøet, hvis ikke det behandles korrekt. Forbrænding af elektronikaffald er bestemt ikke en velegnet behandlingsmetode, men alligevel ender en del elektronikaffald stadig i forbrændingsanlæggene. Det gælder ikke mindst små ting som fx el-tandbørster og mobiltelefoner.

40. Information om sortering af farligt affald i etageejendomme

Københavns Kommune vil gøre en indsats for at informere beboere i etageejendomme om mulighederne for at frasortere farligt affald. Mange beboere ved fx ikke, hvordan [kemikalieskabet](#) fungerer, og hvad der må sættes derind. Kemikalieskabene er aflåste, og nogen vil ikke stille farligt affald ved siden af/oven på af frygt for at børn får fat i det. Mange ved ikke, hvordan man får fat i viceværten, som har ansvaret for skabet. Der skal også informeres om [viceværtordningen](#), som bl.a. skal tilbydes i nybyggerier og kolonihaveforeninger. Viceværtordningen er succesfuld og ønskes udbredt.

41. Vurdering af miljøbilordningen

Kommunen vil vurdere, hvorvidt [miljøbilen](#) kan erstattes med en form for henteordning af farligt affald fra mindre etageejendomme. Hvis ordningen med miljøbilen bibeholdes, vil det overvejes at omlægge ordningen, så der etableres flere holdepladser end de nuværende 3 pr. indsamlingsdag.

42. Opfølgning på boksordningen

[Boksordningen](#) skal evalueres for at undersøge, om indsamlingsmålet er nået, og om boksen i øvrigt har virket efter hensigten. Det vil blive vurderet, hvorvidt boksen også er velegnet til indsamling af småt elektronikaffald. Hvis indsamlingsmålet ikke opnås, skal der i planperioden etableres en informationskampagne om boksordningen.

43. Kampagne for batteriordningen

Det er endnu uvist, hvilke konsekvenser det kommende producentansvar får for den kommunale indsamlingsordning for batterier. Umiddelbart er vurderingen, at ordningen fortsætter uændret. I forbindelse med producentansvaret er det vigtigt at få gjort opmærksom på, at ordningen fortsætter. For at udvide ordningen kan der evt. køres en målrettet kampagne mod de ejendomme, der ikke er med i batteriordningen.

44. Øget kontrol på modtageanlæg

Pap og plast har en højere brændværdi end det affald, der gennemsnitligt tilføres forbrændingsanlæggene. Ved at fjerne disse affaldsfraktioner fra forbrændingsanlæggene reduceres brændværdien af det resterende affald, hvilket giver en højere kapacitet på anlægget. Som et led i at sikre tilstrækkelig kapacitet og reducere den samlede CO₂-emission vil Københavns Kommune gennemføre øget stikprøvekontrol på forbrændingsanlæggene og neddelingsanlæggene.

45. Undersøgelse af udvidelse af Vestforbrænding

Pga. de stigende affaldsmængder bliver kommunen i den kommende planperiode nødt til at tage stilling til behovet for øget forbrændingskapacitet. Kommunen skal i samarbejde med Vestforbrændings øvrige ejere tage stilling til planer vedr. udbygning af forbrændingskapacitet på Vestegnen.

46. Undersøgelse af erstatningskapacitet ved Amagerforbrænding

Forbrændingsanlægget på Amager er ved at være nedslidt, og kommunen skal i samarbejde med Amagerforbrændings øvrige ejere undersøge mulighederne for etablering af erstatningskapacitet på arealet eller et nærliggende areal. I den forbindelse skal det vurderes, om der er behov for yderligere kapacitet.

47. Konsekvensanalyse af fusionen mellem Amagerforbrænding og Vestforbrænding

I forbindelse med beslutningerne om den fremtidige forbrændingskapacitet vil Københavns Kommune undersøge, hvordan forbrændingskapaciteten kan organiseres i hovedstadsområdet. I den forbindelse undersøges muligheder for en fusion mellem I/S Amagerforbrænding og I/S Vestforbrænding.

48. Fremtidssikring af SMOKA og behandlingen af farligt affald

Storkøbenhavns Modtagestation for Olie- og Kemikalieaffald (SMOKA) sikrer modtagefaciliteter for kommunens eget farlige affald og for virksomheder med mindre mængder farligt affald. Det vil blive undersøgt om en reorganisering af SMOKA er et middel til sikre SMOKA som en del af det fremtidssikrede behandlingssystem. En reorganisering kan udvide kundegrundlaget, og samtidig vil det være ønskeligt at SMOKA kan indgå i udvikle og fremme nye metoder til at behandle farligt affald. Københavns Kommune støtter op om udviklingen af et mere robust I/S SMOKA, så selskabets eksistensgrundlag bliver så tydeligt som muligt. Det betyder, at selskabets organisering skal undersøges og optimeres, så den daglige drift bliver mere smidig.

49. Kontrol og nye behandlingsmetoder for affald til deponering

For at fremtidssikre kommunens kommende losseplads og sikre at kapaciteten ikke opfyldes for hurtigt, skal der indrettes et kontrolareal på lossepladsen, hvor alle læs skal kontrolleres inden aflæsningen. Læs, der ikke er korrekt sorteret, afvises og affaldstyper, der på sigt kan genanvendes, deponeres særskilt.

Kommunen vil aktivt søge at understøtte udviklingen af nye behandlingsteknologier – bl.a. ved at stille faciliteter til rådighed for private entreprenører og uddannelsesinstitutioner.

50. Sikring af behandlings- og deponeringskapacitet for forurenede jord i Nordhavn

Den genanvendelige overskudsjord skal udnyttes som ressource i byen. Så meget sundheds- og miljøskadelig jord som muligt skal fjernes og efterfølgende behandles og placeres uden yderligere risiko

for borgere og miljø. Det kræver sikring af behandlings- og deponeringskapaciteten for forurenede jord i Nordhavn frem til 2020.

51. Udnyttelse af overskudsjord fra bygge- og anlægsprojekter

Deponeringskapaciteten i Københavns Kommune for forurenede jord er under voldsomt pres. Prognosen er ved udgangen af 2007, at depotkapacitet for klasse 2/3 jord er opbrugt i løbet af tre år. Endvidere er der stigende problemer med at få anvendt/placeret genanvendelsesegnet jord og andre restprodukter. Kommunen vil udarbejde en langsigtet strategi til sikring af deponeringskapacitet og miljørigtig udnyttelse af overskudsmaterialer fra bygge- og anlægsprojekter.

52. Udvikling af rensningsteknikker for forurenede jord

Inden 2010 skal der udarbejdes et projekt til fremme af udviklingen af rensningsteknikker, fx geooxidation og geokinese. Udviklingsprojektet kan foregå i samarbejde med offentlige såvel som private virksomheder.

53. Midlertidig genbrug på byggepladser

Ved større sammenhængende byggeprojekter kan der spares ressourcer og transport ved, at der etableres midlertidige pladser til genbrug og nedknusning af brokker. Bygninger til nedrivning skal så vidt muligt nedknuses på stedet, og det nedknuste materiale anvendes til stabilisering af vejarealer mv. Nedknusningen vil typisk give anledning til støj, men støjen vil generere få beboere i nye byudviklingsområder.

54. Tilsyn og håndhævelse omkring eksport af affald

Der skal sættes fokus på mængden af eksporteret affald over landegrænsen, der fortsat er stigende. Kommunen vil samarbejde med Miljøstyrelsen, grænsekommuner og kommuner med industrihavne om fastlæggelse og håndhævelse af enslydende krav om dokumentation ved eksport. Det skal bl.a. afklares, hvornår der skal føres tilsyn hos den danske eksportør eller hos den udenlandske behandler. Det tilstræbes at forbedre virksomhedernes kendskab til reglerne vedrørende import og eksport af affald, bl.a. via tilsyn.

55. Behandling af affald i udlandet

Kommunen vil udarbejde et katalog over muligheder i udlandet for bæredygtig og etisk forsvarlig genanvendelse af affald, der i Danmark bliver enten deponeret eller forbrændt. Samtidig vil kommunen overveje relevante muligheder for behandling af fraktioner af husholdningsaffaldet på anlæg i udlandet.

56. Brug af EASEwaste som beslutningsværktøj

EASEwaste er udviklet som et værktøj til at vurdere den samlede affaldshåndtering med henblik på at sammenligne mere eller mindre miljøbelastende alternativer, fx opgjort i personækvivalenter for CO₂. Kommunen vil benytte EASEwaste, og herigennem vil det være muligt at vurdere behandlingssystemet ud fra en helhedsbetragtning. Brugen af EASEwaste kan ske i samarbejde med de større affaldsbehandlingsanlæg, kommuner, Miljøstyrelsen og Temacenter for affald.

57. Undersøgelse af CO₂-reduktionspotentialer i håndtering af shredderaffald

I dag deponeres der ca. 40.000 ton shredderaffald på AV Miljø om året. Shredderaffald består bl.a. af organiske forbindelser, og der er derved et stort reduktionspotentiale. Det skal undersøges, hvor stort CO₂-reduktionspotentialer er ved en alternativ behandling i forhold til den nuværende deponering.

58. Forsøg med flere emballagetyper og nye beholdere

Mængderne af plastflasker og metaldåser i ordningen for drikkevareemballage er små, og omkostningerne til eftersorteringen er betydelige, så behandlingspris pr. ton er relativt stor. Københavns Kommune vil undersøge, om ordningen kan effektiviseres ved at omfatte flere typer plast- og metal-

emballage – fx tomme shampooflasker og konservesdåser. Der skal laves et forsøg, og det skal undersøges, hvilke økonomiske og miljømæssige konsekvenser der er forbundet med en udvidelse af ordningen. Samtidig skal fordele og ulemper ved brug af alternative beholdere til drikkevareemballager undersøges – fx rumopdelte beholdere (plast, metal og glas) og brug af elektronisk chip til tømningssinformation.

59. Arrangementer uden affald der flyder

I forbindelse med afholdelse af større arrangementer i byen (miljøfestival, 1. maj og lign.) skal kommunen sikre, at deltagerne har let adgang til affaldsbeholdere, og at der er mulighed for at kildesortere affaldet.

60. Forbedret indsamling af gratisaviser

Kommunen samt private aktører skal forbedre indsamlingen af gratisaviser via udvikling og opsætning af beholdere til genanvendeligt papir, der opsættes ved trafikknudepunkter – fx S-tog-stationer.

Indsamlingsmateriellet skal reguleres i overensstemmelse med antallet af gratisaviser på gaden. Dette gælder også antallet af papirbeholdere på de enkelte ejendomme.

61. Samarbejde med fastfoodkæder o.a.

Fastfoodkædernes kunder bidrager betydeligt til affaldet i det offentlige rum. Derfor skal der i samarbejde med fastfoodkæder udvikles løsninger til både genbrug og bedre muligheder for håndtering af emballageaffaldet i det offentlige rum.

62. Bedre affaldsløsninger i gårdrum

Kommunen vil styrke informationen til borgere og rådgivere om etablering af pæne og velfungerende affaldsløsninger i gårdrum mv. Der udarbejdes informationsmateriale og samles eksempler på kommunens hjemmeside med bl.a. vejledning om beholderantal, beholder typer og pladsforhold.

63. Alternativ affaldstransport i nye byudviklingsområder

I forbindelse med byudviklingen af Margretheholm og Kløvermarken kommer der boliger relativt tæt på Amagerforbrænding. I den forbindelse skal det undersøges, om det er muligt at etablere et sugelanlæg med direkte forbindelse til forbrændingsanlægget.

I Nordhavn vil kommunen arbejde for, at mulighederne for søtransport af affaldet tages med i byudviklingen af området, da søtransport vil være meget kortere og give mindre trafik i byen.

64. Nedgravede affaldscontainere

Nedgravede containere til fx papir og pap giver en større volumen på indsamlingsmateriellet, uden at det syner særligt meget i gadebilledet. Affald skal ikke nødvendigvis gemmes væk, men med nedgravede beholdere forbedres mulighederne for at indpasse affaldssystemerne i byens rum. Derfor undersøger kommunen mulighederne for etablering af nedgravede containere til papir og evt. drikkevareemballage i de nye bydele.

65. Plads til affald i byudviklingsområder

I nye byudviklingsområder er der pga. høje grundpriser en tendens til, at pladsen til affald bliver for lille med efterfølgende dårlig sortering og borgertilfredshed. Derfor vil kommunen stille tydeligere krav til, hvor meget plads der skal afsættes til affald. Ved større byudviklingsprojekter som fx Nordhavnen skal der arbejdes på at etablere genbrugsstationer eller lignende. Er der ikke genbrugsstationer eller lignende i nærområdet, vil den påkrævede plads til affald i gårdrum blive relativt større.

66. Etablering af to nye genbrugsstationer

Kommunen vil etablere én genbrugsstation ved Borgervænget og én ved Bispeengbuen/Borups Allé. Når disse genbrugsstationer er etableret, vil der være fem genbrugsstationer i kommunen, og de vil være fordelt mere ligeligt i byen, end det er tilfældet i dag. Borgerne kan udover kommunens genbrugsstationer benytte nabokommunernes genbrugsstationer i I/S Amagerforbrændings og I/S Vestforbrændings opland.

67. Forbedring af tre eksisterende genbrugsstationer

Det er vigtigt løbende at forbedre genbrugsstationernes kapacitet for fortsat at kunne forbedre genanvendelsen. Kommunen vil undersøge muligheden for en udvidelse af Vasbygade Genbrugsstation i 2009. Desuden skal det fortsat sikres, at genbrugsstationerne kan drives bedst muligt, og at genbrugsstationerne ikke bliver nedlagt som led i byudviklingen. Derudover arbejdes der på at forbedre genbrugsstationerne mht. støj, æstetik, og der vil blive arbejdet for at etablere solfangere, solceller mv.

68. Undersøgelse af mulighederne for en større decentral genbrugsstation

Hvis der skal etableres en genbrugsstation udover de to planlagte, skal der arbejdes på en større genbrugsstation i udkanten af byen, bl.a. med henblik på at tilgodese erhverv med mindre mængder affald. En decentral placering vil åbne mulighed for en større station med publikumsaktiviteter såsom et affaldsværksted.

69. Nye former for genbrugsstationer

Kommunen vil søge at afprøve, om det er praktisk, miljømæssigt og økonomisk fornuftigt at åbne alternative genbrugsstationer til få fraktioner i weekenden, hvor presset på de eksisterende genbrugsstationer er størst. Derudover skal det undersøges, om der er perspektiver i at udvikle en sejlede eller mobil genbrugsstation.

70. Flere kvartermiljøstationer

Kvartermiljøstationer skal forankres i og tilpasses behovet i tætbeboede nærområder, hvor indsamlingsordninger for de genanvendelige affaldsfraktioner besværliggøres pga. pladsmangel, dårlige adgangsforhold og lignende.

Kommunen vil undersøge behovet og den lokale opbakning til kvartermiljøstationer i dialog med lokaludvalg, Agendacentre og andre relevante aktører på Østerbro, Indre Amager og Vesterbro/Kgs. Enghave. Muligheden for nyetablering af kvartermiljøstationer begrænses ikke til disse tre områder, men det er vurderet, at kvartermiljøstationskonceptet passer bedst på disse tætbeboede områder. Velbegrandede interessetilkendegivelser fra andre områder skal også tages i betragtning.

71. Plan for fremtidig brug af skraldesug

I affaldsplanperioden skal der foretages en nærmere undersøgelse af, hvilke betalingsmæssige og miljømæssige fordele og ulemper skraldesug kan have, samt hvilke praktiske hensyn der skal tages ved etablering af flere af sådanne anlæg. En af ulemperne ved skraldesug kan være en øget klimapåvirkning pga. energiforbruget. Dette skal analyseres til bunds og bl.a. vurderes i forhold til minimering af CO₂-udledningen fra almindelig transport af affald. På baggrund heraf udarbejdes en samlet plan for den fremtidige brug af skraldesug i Københavns Kommune, som fx kan implementeres via lokalplanerne.

72. Afprøvning af skraldesug til både husholdnings- og gadeaffald

Skraldesug har de fordele, at der tømmes store mængder affald ad gangen, at lastbiltrafikken mindskes, og at affaldet fylder mindre i det offentlige rum. Skraldesug vil især være gavnligt i de områder, hvor gadeaffald ellers fylder de offentlige skraldespande hurtigt.

Centralsugeanlægget i Nyhavn har kapacitet til væsentligt mere affald, end der i dag suges, og derfor skal det afprøves, om anlægget også rent teknisk kan fungere til sug af de offentligt opstillede skraldespande.

73. Undersøgelse af skraldesug til papir

Skraldesug (centralsug) kan benyttes til flere fraktioner i samme rørsystem, herunder papir. De miljømæssige og økonomiske muligheder skal undersøges nærmere, og afhængigt af resultatet skal der i forbindelse med lokalplaner for nye byudviklingsområder evt. tilskyndes til etablering af sugesystemer med indkast til papir.

74. Udarbejdelse af en affaldsservicestrategi med fokus på borgerne som kunder

Dette initiativ er under udvikling.

75. Aftaler der understøtter samarbejdet mellem entreprenørerne og kommunen

Dette initiativ er under udvikling.

76. Økonomiske incitamentter til affaldsydelser med høj kvalitet og høj kundeservice

Dette initiativ er under udvikling.

77. Dialogfora for kunde- og brugergrupper

Dette initiativ er under udvikling.

78. Årlige brugerundersøgelser

Dette initiativ er under udvikling.

79. Krav til højeste EURO-norm ved udskiftninger eller nyanskaffelser af biler

Dette initiativ er under udvikling.

80. Fokus på brændstofeffektivitet og reducere af CO₂-udledning i udbud

Dette initiativ er under udvikling.

81. Incitamentter i entrepriseaftalerne til udvikling af skraldevognenes miljøydelser

Dette initiativ er under udvikling.

82. Krav til dæk og hydraulikolier i udbudsmaterialer og entrepriseaftaler

Dette initiativ er under udvikling.

83. Indsamling af data om miljø- og arbejdsmiljøbelastning samt genanvendelseeffektivitet

Dette initiativ er under udvikling.

84. Sikring af muligheder til igangsættelse af udviklingsinitiativer i entreprisekontrakterne

Dette initiativ er under udvikling.